

Til Folketingets fødevarerudvalgs medlemmer

D. 20.10.20

Veterinær faglig anbefaling fra minkdyrlæger vedr. Covid-19

På baggrund af den fortsatte voldsomme smitte med Covid-19, der foregår på danske minkfarme p.t. og den drastiske politiske beslutning, der blev meldt ud på pressemødet torsdag d. 01.10.20. mht. aflivning af mink, har vi som minkdyrlæger et behov for at gøre opmærksom på de faglige overvejelser, vi gør os mht. Covid-19 på minkfarme. Vi minkdyrlæger har et godt kendskab til produktionen på minkfarmene og minkavlerne, da vi besøgte disse fast gennem året.

Det offentlige strategi har fejlet indtil nu, og det er ikke lykkedes at stoppe smitten sydpå i Jylland. Samtidigt er arbejdet med at aflive de ønskede farme fejlslagen og bliver udført langsomt og ineffektivt.

Forslag til handlingsplan

- 1) Effektiv og hurtig smitteopsporing og straks aflivning af minkene på den smittede farm.
Evt. aflivning af mink på nært liggende farme
Personer inkl. familier fra den smittede farm går i 14 dages karantæne fra skole og andet erhverv
- 2) Øget smitte kontrol af dyr på farme i en zone omkring den smittede besætning samtidigt med at personale isoleres så godt som muligt.
- 3) Avlsdyr sikres fra de farme, som til dato har været smittede, og som nu har gennemlevet Covid-19 sygdommen. Disse farme fritestes efter endt klinisk udbrud.
- 4) Der skal gøres en øget indsats for at finde smittekilder og smitteveje
oprettelse af en taskforce gruppe.

Udførelse af handlingsplan

For at handlingsplanen skal lykkes, skal denne udføres i tæt samarbejde med branchen. Minkavl er en specialiseret husdyrproduktion, og som kræver kendskab til arbejdsgange og ikke mindst rutine og erfaring med at håndtere dyrene.

Det forudsætter selvfølgelig, at de medvirkende minkavlere bliver kompenseret rimeligt for det tab, de lider og for det arbejde de udfører.

AD 1)

Dyrene frigiver mest virus i det akutte stadie. Desværre viser mink i det tidlige forløb meget få kliniske symptomer, så smitteovervågningen og test af dyr skal være ofte og effektiv. Gerne med udtagning af ugentlige svælgsvaberprøver fra døde mink i modsætning til i dag med prøver hver 3. uge.

Syge medhjælpere eller medhjælpere med smittekontakt skal holde 14 dages karantæne fra arbejde på farmen. Der kan arbejdes med værnemidler, men effekt af disse har vist sig usikre.

Minkene skal aflives hurtigt efter konstatering af smitte. Det skal gøres effektivt, hurtigt og velfærdsmæssigt korrekt. Alle minkavlere har et aflivningsbevis, og er vant til at aflive deres egne mink hvert år til pelsning. Derfor skal minkavlere aflive sine egne mink.

Det vil være langt bedre og hurtigere end FVST urutinerede folk.

Efter 1. december vil det være dyrevelfærdsmæssigt forkert og ulovligt at have mere en et avlsdyr gående i hvert bur.

AD 2)

Der oprettes en zone omkring de smittede besætninger, hvor der overvåges mere intensivt end udenfor zonen. Samtlige døde mink testes (max 3 dagligt) og indsendes hver 2-3 dag.

Personale og familier isolerer sig bedst muligt i forhold til det omkring liggende samfund. Ved symptomer på Covid-19 isoleres vedkommende i 14 dage fra husstanden og dyr.

AD 3)

Pga. strategiens langsommelighed er der ved at være besætninger, som nu er igennem covid-19 infektionen. Flere af de først smittede besætninger har gennemlevet infektionen og kan testes fri for covid-19. Alle besætninger, som endnu ikke er aflivet, skal forsøges fritestet.

Disse mink vil være gode avlsdyr næste år, da de vil have dannet antistoffer. Mink danner hurtigt og effektivt antistoffer mod Covid-19. Dyrene vil være beskyttet mod ny infektion i en periode.

Samfundsmæssigt ønsker vi os en flokimmunitet blandt mennesker, det har vi allerede i nogle minkfarme.

AD 4)

Der skal gøres en øget indsats for at finde smitekilder og smitteveje – oprettelse af en taskforce gruppe.

I dag er personsmitte til dyrene og omvendt fra dyrene til mennesker den accepterede smittevej. Alle undersøgelser tyder på, at luftbåren smitte ikke er aktuelt.

Men smitemønstrene omkring de smittede farme er ikke altid til at forklare, så vi behøver mere viden.

Mutationer

Et af hovedargumenterne i hele strategien mht. aflivning af mink er, at covid-19 virus kan mutere hos mink og har gjort det. Det samme sker i den humane verden, og der eksisterer allerede mange hundrede måske tusind forskellige Covid-19 mutationer i den humane verden. Der sker hele tiden blandt dyr og mennesker og giver også jævnligt anledning til zoonoser. Men vi har lært at leve med disse, og minkene øger ikke denne risiko.

På influenzaområdet produceres der hvert år nye vacciner pga. mutation

Vi ønsker ikke som dyrlæger, at raske dyr aflives uden grund. 75% af danske mink vil indenfor 3-5 uger kunne pelses og bidrage til samfundsøkonomien. Vi ser en stor udfordring i, at man vil køre udryddelsesstrategi på mink, når Covid-19 også smitter andre arter, heriblandt mennesker. Covid-19 er en zoonose.

Udryddelsesstrategi er brugt flere gange i forbindelse med mange andre husdyrsygdomme, men der har altid været tale om sygdomme, der har været artsspecifikke, hvilket gør en stor forskel.

Vi kan ikke se, at den udmeldte strategi kan løse problemet, og er af den mening, at den har spillet fallit.

Risikoen for at smittede besætninger smitter videre til mennesker er høj i det akutte stadie. De skal aflives hurtigt

Risikoen for at de nye dyr, der indsættes på farmene, smittes er lige så stor som før, da nyindsatte dyr vil være fuldt modtagelige.

Vi er dybt bekymret for, at vi skyder os selv i foden ved at fjerne dyr, der har opnået modstandskraft for sygdommen. Disse dyr kan netop vise sig at være guld i bekæmpelsen.

Samfundet kan spare mange udgifter, få samme effekt og smittebeskyttelse fra dyr til mennesker ved en ændring af strategi.

Den i gang værende strategi har al for store omkostninger økonomisk og ikke mindst menneskeligt. Det kan gøres bedre.

Med venlig hilsen og på vegne af

Søren Selsing, Bindslev Dyrehospital

Helle Andresen, Vendsyssel Landdyrlæger ApS

Annebeth Abrahamsen og Hilde-Kristen Reed, Dyrlæge Center Vest, Ringkøbing

Tina Struwe og Reni Hvam Nielsen, København fur

Ninna Westphael, BoviCura, Himmerland

Michael Janns, Bredsten-Jelling Dyrlæger

Bjarne Petersen og Lise Lotte Koldsø Petersen Vet-team Holstebro

Børge Mundbjerg, Biovet

Tove Clausen, Forsøgsfarm Vest

Peter Vase Hansen, Ribeegnens dyrlæger

Julie Knippel Melsted Birch, Postdoc Københavns universitet

Niels Peter Jensen, Nordfyns Dyreklinik

Ivan Christiansen, Pelsdyrrådgivningen

Anne Ovesen, Holstebro

Karin Mundbjerg, Mette Gade, Mette Kragh Jensen, Marianne Rom, Magnus Højris, Kenneth Krogh, Jan

Kjeldsen og Tage Rødbro LVK Minkdyrlæger

Kirstine Odgaard, Nørager Dyrehospital

Lars Kunstmann

Claus Søndergård, Trekantens dyrlæger, Fredericia

Sten Larsen, Vestjyske Dyrlæger

Andreas Birch, Ø-vet

Dyrlæge teamleder LVK mink Peder Elbek, tlf. 21 71 53 01, mail: pep@lvk.dk